

Edin Ćosović

Nikad nije kasno da pobediš sebe

Strana VII

Miloš Milenković

Srbija vodi računa o kulturi svih naroda

Strane IV-V

Potomcima čuvene trgovačke familije iz Nove Varoši država vratila imovinu

Borisavljevićima 740 hektara šume

Strana V

SANDŽAK Danas

Novi Pazar

●● PETAK, 16. novembar 2018, broj 7718/601, godina XXII, cena 40 din, 30 den, 1 KM, 0.7 EUR (CG), 5 kuna

www.danas.rs

Stečeni zakonski uslovi za konstituisanje novog saziva BNV

Čeka se odgovor iz Beograda

Novi Pazar - Svi zakonski uslovi za konstituisanje novog saziva Bošnjačkog nacionalnog veća (BNV) su stečeni. Ovo je, na konferenciji za novinare, rekao zastupnik liste „Samoopredeljenje“ Ahmedin Škrijelj. U skladu sa tim, ta lista je uputila zahtev ministru državne uprave i lokalne samouprave Branku Ružiću, da 19. novembra sazove konstitutivnu sednicu BNV.

Škrijelj je izjavio da su za „Samoopredeljenje“ prihvatljivi zahtevi liste „Vakat je“, te je sasvim izvesno da će većinsku koaliciju u novom sazivu BNV formirati ove dve liste. Od ukupno 35 mesta u BNV, „Samoopredeljenje - dr Sulejman Ugljanin“, ima 14, a „Vakat je - prof. dr Sait Kačapor“ osam većnika. Lista „Matica bošnjačka - akademik Muamer Zukorlić, muftijah“ osvojila je 13 većničkih mandata i ostaje u opoziciji.

- Cilj izborne liste „Samoopredeljenje“ je da i u narednom mandatu obezbedi stabilno funkcionisanje Veća i da ono u narednom mandatu radi u najboljem interesu Bošnjaka i Sandžaka - naglasio je Škrijelj. Prethodnih dana lista „Vakat je“ ob-

javila je 10 principa svog delovanja u BNV. Među njima su i zahtevi da novi saziv bošnjačkog nacionalnog saveta deluje u skladu sa ustavno-pravnim okvirima koji regulišu manjinska pitanja u Srbiji, u potpunosti da se razdvoje stranačka politika i rad Veća, da se angažuju najstručniji ljudi za sve oblasti koje su u nadležnosti BNV, bez obzira na pripadnost po bilo kojem osnovu, da se maksimalno poveća transparentnost rada, da se formiraju posebni odbori za saradnju sa organima Srbije, BiH, Turske, civilnog društva, dijasporom i državama nastalim raspadom Jugoslavije, u kojima žive Bošnjaci... Iako verska pitanja nisu u zakonskoj nadležnosti BNV, lista „Vakat je“ u svojih 10 principa ubrojala je i potpunu depolitizaciju Islamske zajednice (IZ), jer „verske ustanove ne mogu da služe za bilo koji vid pružanja potpore i promovisanja bilo koje političke opcije“ i predlaže da se pokrene inicijativa za raspisivanje referenduma za formiranje jedinstvene IZ i izbor njenih kadrova.

S. N.

Strana III

Konstitutivna sednica verovatno 19. novembra: Centrala BNV

Foto: BNV

M. Đerlek

Završena ovogodišnja arheološka istraživanja Jagata
Otkriven kameni srednjovekovni spomenik

Strana II

Održana sednica Ureda za koordinaciju bošnjačkih veća
Podrška formiranju bošnjačkih veća

Strana II

Odbojkaši ispali iz evropskog kupa

Novi Pazar - Odbojkaši Novog Pazara nisu uspjeli da se plasiraju u šesnaestinu finala Kupa Evropske odbojkaše konfederacije (CEV), pošto su izgubili od Jedinstva iz Bijelog Polja sa 2:3 (26:24, 27:29, 22:25, 25:20, 11:15) i na domaćem terenu, u revanš utakmici prvog kola. Šampion Crne Gore pobedio je i u prvom susretu u Bijelom Polju, sa 3:1, pa će u sledećoj fazi takmičenja igrati protiv ruskog Kuzbaša iz

Kemerova. Ekipu Jedinstva do pobeđe u Pazaru predvodio je Bojan Strugar sa 26 poena, a sledili su ga Vladan Rudić i Vuk Medenica sa po 10, te Ivan Andonov i Balša Bulatović sa po osam poena. Najefikasniji kod Pazaraca bio je Vanja Eremić sa 27 poena, sedam manje osvojio je Samed Halilović, dok su Banjemin Daca i Nikola Živanović dodali 12, odnosno 10 poena.

S. D.

Jagat: Utvrđeni grad na planini Bič, iznad Priboja

Foto: Zavičajni muzej Priboj

Završena ovogodišnja arheološka istraživanja Jagata

Otkriven kameni srednjovekovni spomenik

Priboj - Završena je druga faza iskopavanja srednjovekovnog utvrđenog grada Jagat na planini Bič, iznad Priboja. Arheološka iskopavanja koja sprovodi Zavičajni muzej iz Priboja vršena su ove godine na prostoru donjeg grada uz odbrambeni zid utvrđenja na površini od oko 175 kvadratnih metara.

Na osnovu ove faze arheoloških istraživanja, utvrđeno je da

je ovaj prostor služio kao logistika utvrđenja, za držanje stoke, deponovanje, preradu i spremanje hrane. Istražen je i deo odbrambenog rova koji je izdubljen u masivnoj steni na prostoru između donjeg i gornjeg grada. U toku radova na raščišćavanju gornjeg dela utvrđenja otkriven je kameni srednjovekovni spomenik, sličan onima koji se nalaze na srednjovekovnoj nekropoli u podnožju Bića.

Sada smo, na osnovu pokretnih arheoloških nalaza, (nakit, kuhinjski predmeti, vrhovi strelica, srednjovekovni novčići) u prilici da utvrdimo namenu pojedinih prostorija. U jednom delu utvrđenja pronađeno je dosta ulomaka žrnjeva, što navodi na zaključak da je taj prostor korišćen za preradu i skladištenje žitarica, kaže arheolog i direktor pribojskog muzeja Savo Derikonjić, rukovodilac istraživanja. Dodaje da je ovakvo utvrđenje verovatno predstavljalo dobru zaštitu za tadašnje stanovništvo sa ovih prostora, sve do pojave topova.

Ova istraživanja bi trebalo da odgonetnu i povezanost ovog utvrđenja sa nastankom Priboja. U završnoj fazi ovog projekta, koji je predviđeno da traje ukupno tri godine, a koji se sprovodi kroz javne radove, biće izvršena konzervacija i prilagodavanje lokaliteta, osvetljenje i pravljenje pešačkih staza, kako bi on mogao da se uvrsti u turističku ponudu Priboja.

S. Bjelić

Nepokretno kulturno dobro

Prema postojećim istorijskim spisima, grad Jagat je imao značajan geografski i strateški položaj. Kontrolisao je put duž reke Lim, štiti prilaz manastiru Banji, i nekoliko puta bio granično utvrđenje. Polovinom XV veka nalazio se u pograničnoj zoni između Hercegovine i Srbije, a početkom XIX, prema turskim dokumentima iz 1808. godine, korišćen je kao tursko uporište u borbama sa Srbima za vreme Prvog srpskog ustanka. Zavod za zaštitu spomenika kulture iz Kraljeva zaštitio je 1982. godine ovaj lokalitet kao nepokretno kulturno dobro. U narednoj godini nužno bi bilo raditi na konzervaciji i delimičnoj rekonstrukciji odbrambenog zida, kao i na arheološkim iskopavanjima gornjeg grada. Sa ovim radovima utvrđeni grad Jagat bio bi dostupan široj i naučnoj javnosti i važan element u turističkoj ponudi Priboja.

ASFALTIRANJE U HER GOLEŠIMA

Priboj - Završeno je asfaltiranje 850 metara puta u Her Golešima, pored Priboja. Radi se o regionalnom putu Her Goleši - Velika njiva (Čovići). Vrednost investicije je oko tri miliona dinara, a put je u proseku širine 2.80 metara. Izvođač radova bila je firma „Zlatar putevi“ Nova Varoš.

nika, sada povjerilaca Lenke koji po osnovu potraživanja i sudskih presuda potražuju oko 450 hiljada evra strahuju da će ostati bez novca. Predstavnik radnika Milojica Radojević podgoričkim Vijestima je potvrdio da će Privrednom sudu predati novi zahtjev za pokretanje stečaja. „Izigrani smo i opljačkani“, kazao je Radojević.

NOVI MOST U BIJELOM POLJU

Bijelo Polje - U bjelopoljskom naselju Njegnjevo počelo je postavljanje visećeg montažnog mosta koji će povezivati to naselje sa naseljima Podkrajci i Sutivan. Predsjednik Vlade Duško Marković je 3. januara povodom Dana opštine postavio kamen temeljac za izgradnju mosta. U međuvremenu

stari žičani most je uklonjen, pa je komunikacija, između tih naselja, proteklih deset mjeseci bila znatno otežana. „Izgradnja mosta je veoma važna za građane tog područja, jer se s desne strane rijeke Lim nalazi Osnovna škola „Braća Ribar“, predškolska ustanova, ambulanta i naselje Njegnjevo dok su na drugoj strani naselja Sutivan, Podkrajci i Strojtenica odakle 115 učenika pohađa nastavu u pomenutim obrazovnim ustanovama, rekao je predsjednik Mjesne zajednice Njegnjevo, Miloš Marić. Dužina mosta iznosi 70 metara, a širina pješačke staze 2,7 metara. Opština je obezbijedila projektnu dokumentaciju dok je Direkcija javnih radova finansirala izgradnju sa 300 hiljada evra.

Održana sednica Ureda za koordinaciju bošnjačkih veća

Podrška formiranju bošnjačkih veća

Novi Pazar, Podgorica - Bošnjačko veće (BV) Crne Gore bilo je domaćin sednice Ureda za koordinaciju bošnjačkih veća, kojem su prisustvovali predstavnici Veća Kongresa bošnjačkih intelektualaca BiH, Bošnjačkog nacionalnog veća

i u drugim balkanskim zemljama, gde su Bošnjaci manjinski narod. U saopštenju sa ovog sastanka, još se navodi da se uz pružanje podrške formiranju bošnjačkih veća, da i podrška definisanju zakonodavnog okvira, kojim će biti „definisana

bošnjačkih organizacija i institucija, radi organizovanja konferencije bošnjačkih institucija i organizacija čiji je cilj međusobno upoznavanje i dogovaranje o razmeni informacija i zajedničkim aktivnostima. Članice Ureda izradiće zajedničku strategiju

Podrška formiranju novih bošnjačkih veća

Foto: BNV

(BNV) iz Srbije i Županijskih bošnjačkih veća iz Hrvatske.

Bilo je to treće zasedanje ovog tela, čije su članice dale podršku inicijativi da se formiraju bošnjačka veća u Makedoniji, na Kosovu, u Albaniji, Sloveniji

prava Bošnjaka u državama Balkana, u kojima, do sada, zakoni nisu definisana prava Bošnjaka i uspostavljanje bošnjačkih veća. Poseban akcenat, učesnici sastanka, stavili su na aktivnosti o formiranju registra

ju i platformu za bosanski jezik i književnost, kulturu i informisanje. Odbori za bosanski jezik i za izradu predloga rezolucije o grbu i zastavi Bošnjaka, svoje sednice održaće krajem decembra u Sarajevu. S. Novosel

Rožajski odbor BS konačno prihvatio stav centrale

U opštinsku vlast ulaze DPS i SD

Rožaje - Skoro pola godine od lokalnih izbora na kojima je osvojila apsolutnu većinu u opštini Rožaje, opštinski odbor Bošnjačke stranke je prihvatio da Demokratska partija socijalista (DPS) i Socijaldemokrate (SD) uđu u opštinsku vlast.

BS je na lokalnim izborima krajem maja osvojila apsolutnu vlast u Rožajama, ali je Predsjedništvo te stranke 28. juna iznijelo stav da koalicionim partnerima na državnom nivou treba ponuditi ulazak u vlast i na lokalnom nivou. Tome se, prema

nezvaničnim saznanjima medija, lokalni odbor suprotstavljao. Tri stranke, DPS, BS i SD, koje vladaju u Crnoj Gori, dogovorile su da istu vladajuću koaliciju formiraju i na lokalnu, gdje god je to moguće.

Predsjednik OO BS, Rahman Husović, na nedavnoj sjednici je kazao da treba načiniti korak prema saradnji sa opozicionim partijama u opštini koje su se pokazale kao stabilni i korektni politički partneri na državnom nivou u cilju daljeg zajedničkog djelovanja koje će biti u interesu svih građana.

Članovi OO BS jednoglasno su podržali ovu inicijativu. Husović je ranije, u više navrata, govorio da BS neće dijeliti vlast u Rožajama i da o tome neće pregovarati sa DPS-om i SD-om. Predsjednik lokalnog DPS-a, Bećir Kalač, kazao je za Radio Crne Gore da su postojali neformalni kontakti sa BS. „Mi, naravno nećemo ući u koaliciju po svaku cijenu, dakle bez definisanih principa, ali očekujem da će to biti prihvaćeno i da ćemo formirati dobru vlast“, rekao je Kalač. C. D.

Stečeni zakonski uslovi za konstituisanje novog saziva BNV

Čeka se odgovor iz Beograda

Slađana Novosel

Novi Pazar - Svi zakonski uslovi za konstituisanje novog saziva Bošnjačkog nacionalnog veća (BNV) su stečeni. Ovo je, na konferenciji za novinare, rekao zastupnik liste „Samoopredeljenje“ Ahmedin Škrijelj. U skladu sa tim, ta lista je uputila zahtev ministru državne uprave i lokalne samouprave Branku Ružiću, da za ponedjeljak, 19. novembar, sazove konstitutivnu sednicu BNV.

- Cilj izborne liste „Samoopredeljenje“ je da i u narednom mandatu obezbedi stabilno funkcionisanje Veća i da ono u narednom mandatu radi u najboljem interesu Bošnjaka i Sandžaka - naglasio je Škrijelj. Prethodnih dana lista „Vakat je“ objavila je 10 principa svog de-

Zahtev ministru državne uprave i lokalne samouprave Branku Ružiću da za 19. novembar sazove konstitutivnu sednicu

lovanja u BNV. Novi saziv bošnjačkog nacionalnog saveta će jasno delovati u skladu sa ustavno-pravnim okvirima koji regulišu manjinska pitanja u Srbiji, u potpunosti da se razdvoje stranačka politika i rad Veća, da se angažuju najstručniji i najkompetentniji ljudi za sve oblasti koje su u nadležnosti BNV, bez obzira na pripadnost po bilo kojem osnovu, da se maksimalno poveća transparentnost rada, da se formiraju posebni odbori za saradnju sa organima Srbije, BiH, Turske, civilnog društva, dijasporom i državama nastalim raspadom Jugoslavije, a u kojima žive Bošnjaci.

Lista „Vakat je“ još zahteva afirmaciju opštih civilizacijskih vrednosti: tolerancije, poštovanja različitosti, multikulturalizma i zajedničkog života svih građana Srbije, a posebno opredeljenje za pridruživanje Srbije evropskom, privrednom, kulturnom i civilizacijskom prostoru, zatim, da se jasno istakne neophodnost zaštite bošnjačkog kulturno-istorijskog nasleđa i sprečavanje bespravnog rada na restauraciji, a posebno rušenje i urušavanje tih dobara i uzurpacija i privatizacija vaukfske imovine.

Iako verska pitanja nisu u zakonskoj nadležnosti BNV, lista „Vakat je“ u svojim 10 principa ubrojala je i potpunu depolitizaciju Islamske zajednice (IZ), jer „verske ustanove ne mogu da služe za bilo koji vid pružanja potpore i promovisanja bilo koje političke opcije“ i predlaže da se pokrene inicijativa za raspisivanje referenduma za formiranje jedinstvene IZ i izbor njenih kadrova.

Ahmedin Škrijelj: Prihvatljivi principi liste „Vakat je“

Tek sada, kada su se pojavili zahtevi, koje je lista „Vakat je“ ispostavila budućem koalicionom partneru u BNV, lokalni mediji bliski Muameru Zukorliću su potvrdili informaciju od pre četiri godine. Uoči izbora za

ni mogućnost razgovora sa listom „Matica bošnjačka“, ali je uslov da „prvo povuku i da se ograde od uvreda koje su izrekli tokom predizborne kampanje, naročito za ljude i stranku Rasima Ljajića“, koja ih je podržala. Kako je naglasio da ukoliko promene stav mogući su razgovori „jer ne želimo da budemo ni sa kim u svađi“.

Za zastupnika liste „Samoopredeljenje“ Škrijelja, u principima liste „Vakat je“ nema ništa sporno. I on podseća na potpisivanje Sporazuma o saradnji na odbrani zaštiti vitalnih bošnjačkih nacionalnih interesa i predizbornoj i postizbornoj saradnji, između dve liste.

- Tim Sporazumom utvrđen je okvir i postavljen temelj našeg budućeg zajedničkog delovanja kroz BNV. Principi liste „Vakat

BNV 2014. godine Zukorlić i Ugljanin su razgovarali o pominjenju. Tadašnji muftija IZ u Srbiji ponudio je, nekada bliskom saradniku, Ugljaninu da podrži objedinjavanje IZ, a da za uzvrat dobije podršku na izborima za BNV. Dogovor, tada, nije postignut.

Nosilac liste „Vakat je“ dr Sait Kačapor kaže da njegova li-

Zukorlić opet u opoziciji

Sasvim je izvesno da će većinsku koaliciju u novom sazivu BNV formirati liste „Samoopredeljenje - dr Sulejman Ugljanin“, koja ima 14 i „Vakat je - prof. dr Sait Kačapor“ sa osam većnika. Lista „Matica bošnjačka - akademik Muamer Zukorlić, muftija“ osvojila je 13 većničkih mandata. BNV ima 35 većnika.

sta neće odstupiti od svojih 10 principa, jer je u njima sve ono o čemu su govorili u predizbornoj kampanji. On je rekao da je sa listom „Samoopredeljenje“ potpisan sporazum o predizbornoj i postizbornoj saradnji, pa ukoliko im odgovaraju „ispostavljeni“ principi mogu da formiraju većinu u novom sazivu BNV. Kačapor ne isključuje

je“ izbikli su iz tog okvira i za nas su prihvatljivi, jer predstavljaju samo razrađivanje onoga što je već ranije utvrđeno i potpisano. Ti principi su prisutni i u dosadašnjem radu BNV i nisu u suptnosti sa našim programskim načelima, na kojima smo dobili poverenje više od 40 odsto Bošnjaka i pobedili na ovim izborima - pojasnio je Škrijelj.

ZAMUKLOST

Nema nikakvih izbora na pomolu. Ne znači da in neće biti. Samo ako se „javi“ da je život kvalitetniji i bolji sa njima, nego bez njih, eto nama novog biranja. Otom, potom. Na onim tek završenim, mnogo se galamilo, pretilo, podsećalo i predosećalo... Toliko su se svi „ispucali“ verbalno, da su svi sada uplovili u zamuklost. Ili, u nikad izvini. Čaršija se, opet, vraća starim pričama. Nastavlja se, samo pred jednim mikrofonom, prebrojavanje operacija u Opštoj bolnici. Do sada su iz te ustanove dolazili statistički podaci o broju obolelih od svake ruke, sada se prebrojavaju operisani. Uz videne operatore, prvo ide ono da je dobar čovek. Tako se to određuje i ijagnostikuje. Sve ostalo,

sledi posle toga. Vest je i prebrojavanje novopostavljenih kontejnera za smeće. Dokaz da smo rešili da sačuvamo životnu okolinu. No, da se ne isprljaju nove posude, smeće se, za svaki slučaj, odlaže pored kontejnera. Unutra miriše na novo, oko smrdi na staro. A, i reka nije stabilna, već pokretna životna sredina. Voda je u prolazu sa sve starim šporetima, jorganima i ostalim pokrivačima za na sebe i ispod sebe. Bolje je reku, nego pod šibicu. Ionako, ne rade hidrantske mreže. Creva i šmrkovi su na pijaci polovne robe. Zamuklost je prijateljica svih nezameranja i podobnosti za sve na svetu i oko njega. Samo da se odredi ko je i kada centar sveta. S.N.

NOVOPAZARSKESLIK I PRILIKE

NOVI PAZAR DANAS

Ovaj prilog sufinansira grad Novi Pazar

Potpredsednici Vlade Srbije Zorana Mihajlović i Rasim Ljajić razgovarali sa čelnicima Novog Pazara, Tutina i Sjenice

Definisanje infrastrukturnih projekata

Novi Pazar - Izgradnja putne infrastrukture u Novom Pazaru, Tutinu i Sjenici, bila je tema sastanka u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture. O tome su sa čelnicima ove tri lokalne samouprave razgovarali potpredsednici Vlade Srbije Zorana Mihajlović i Rasim Ljajić.

Za Novi Pazar je najvažnija izgradnja obilaznice, jer bi se time rešilo pitanje tranzitnog saobraćaja i izgradnja deonice puta na ulasku u grad od Banjske petlje rekao je novopazarski

onalnog puta Tutin-Rožaje, u dužini od sedam kilometara i izgradnja kružnog toka na ulazu u grad, gde se spajaju tri regionalna puta.

Opštinu Sjenica, na ovom sastanku, predstavljao je predsednik opštinskog parlamenta Muhedin Fijuljanin, koji je rekao da su i u toj lokalnoj samoupravi infrastrukturni projekti prioritet. Najvažniji su izgradnja kružnog toka u gradu i rekonstrukcija velikih ulica - Pešterske i Milorada Jovanovića. Realizacija ova dva projekta

svećena tome da vam pomogne u rešavanju pitanja važnih za građane Novog Pazara, Sjenice i Tutina“. Istakla je da su tim Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i stručnjaci iz javnih preduzeća na raspolaganju opštinama da bi pomogli pripremu dokumentacije i sprovođenje projekata. Najavila je pomoć države pri izgradnji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Novom Pazaru i pohvalila grad zbog broja izdatih rešenja o ozakonjenju i istakla da se u tom gradu uspešno

Sastanak u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture: Novi Pazar, Tutin i Sjenica mogu da računaju na pomoć

gradonačelnik Nihat Biševac. Obrazložio je da ovaj grad ima veliki turistički potencijal, pa će izgradnjom ove dve saobraćajnice značajno biti unapređen kvalitet i bezbednost putne infrastrukture.

Predsednik tutinske opštine Kenan Hot je potpredsednicima Vlade, predočio da su u toj opštini prioriteti izgradnja regi-

značajno bi rešila probleme u sjeničkoj opštini, „koja ima veliki broj naselja i razudenu putnu infrastrukturu“.

Ministarstvo, domaćin ovog sastanka, saopštilo je da je potpredsednica Vlade Srbije Miha ilović naglasila da je „cilj sastanka da definišemo infrastrukturne prioritete u tri lokalne samouprave“ i da je „ova Vlada po-

sprovodi projekat EU IPA za izgradnju kuća za Rome.

Potpredsednik Vlade Ljajić rekao je da se prethodnih godina pričalo o projektima, „ali ništa nije urađeno. Sada, osim puta Novi Pazar-Tutin, čija realizacija počinje na proleće, možemo da razgovaramo i o drugim važnim projektima za ove krajeve“. S. Novosel

Predstavljen Swiss PRO

Novi Pazar - Vlada Švajcarske će, kroz program Swiss

PRO, nastaviti da pomaže razvoj opština u Srbiji. Među 90 lokalnih samouprava na jugu i istoku Srbije, u kojima će biti realizovani projekti za dobro upravljanje i socijalnu uključenost, nalazi se i Novi Pazar. U ovom gradu su prezentovane aktivnosti iz tri oblasti Swiss PRO, unapređenje elektronske uprave, sistema socijalne zaštite i unapređenje rodne ravnopravnosti.

- Razgovarali smo o aktivnostima koje će biti od značaja za generalno unapređenje uprave grada, o načinima pomoći u oblasti socijalne zaštite i o generalnom unapređenju

rodne ravnopravnosti i većeg učešća žena u lokalnim zajednicama - rekla je nakon prezentacije nacionalna menadžerka Swiss PRO Ana Nedeljković-Belja i podsetila da je Novi Pazar „učestvovao u javnim pozivima za socijalno-inovativne projekte“, a „u narednom periodu, od tri godine, biće i tehničke podrške i podrške kroz bespovratna sredstva“. Od početka ove do kraja 2021. godine, Vlada Švajcarske će za program Swiss PRO, koji će se realizovati kroz Švajcarsku organizaciju za razvoj (SDC), izdvojiti 5.8 miliona evra. S.N.

KULTURA

„Šćeri moja“ u Pljevljima

Pljevlja - U Sali Doma kulture u Pljevljima izvedena je predstava „Šćeri moja“ Maje Todorović, u adaptaciji i režiji Ane Vukotić. Glumačku ekipu predstavljaju: Vanja Jovičević, Mirko Vlahović, Varja Đukić, Slavko Kalezić, Dušan Kovačević, Goran Vujović, Stevan Radusinović, Slobodan Marunović, Danilo Čelebić, Zoran Vujović i Mišo Obradović.

Drama „Šćeri moja“ nagrađena je kao najbolja na konkursu Crnogorskog narodnog pozorišta 2016. za savremeni domaći dramski tekst, a autorka Maja Todorović kaže da iako su junaci drame istorijske ličnosti, to nije istorijska drama. „Istorijska građa je samo polazišna tačka za bavljenje aktuelnim temama, a to je prije svega pitanje položaja žene i odnosa prema ženskom djetetu. Drama ne sudi, ne traži krivce i ne daje odgovore, već postavlja pitanja. Ona nije nikakav feministički pamflet, a moja želja, kao pisca je bila da njom podstaknem i žene i muškarce na razmišljanje i na preispitivanje odnosa prema ženskom polu, prije svega ženskoj djeci. To je problem koji je i dalje veoma prisutan u našem društvu (ne samo u Crnoj Gori već i globalno), iako se često izbjegava da se o tome govori. Tri tačke iza naslova sugerisu obraćanje „šćerima“: šta im to govorimo, šta im možemo reći, šta bi trebalo da im kažemo... dok ne bude kasno“, kazala je Maja Todorović.

Drama je premijerno izvedena 2016. u Crnogorskom narodnom pozorištu i pobrala izuzetno pohvalne kritike. Predstava počinje rođenjem Zorke, najstarije kćeri crnogorskog najpreknjaza pa kralja Nikole. Vidimo tadašnju Crnu Goru, dvor, vlastelu, popove... Čerki se baš nisu puno obradovali, a pravo slavlje slijedi kada se rodi sin, prijestolonasljednik. Djevojčica knjeginja Zorka pita oca zašto ona, kao prvorođena, ne može da ga naslijedi na prijestolju. Kad joj odgovara da je to zato što je ženskog pola, slijedi novo pitanje: „Ima li, ipak, neka zemlja u kojoj vlada žena“, pita Zorka oca. Kada otac pomene Englesku, knjeginja pita: A jesu li oni veći i bogatiji od nas?“

Crnogorsko narodno pozorište (CNP) se sa ovim komadom predstavilo na brojnim festivalima i osvojilo više nagrada, među kojima i na Mediteranskom festivalu Purgatorije u Tivtu 2016. godine, na Jugoslovenskom pozorišnom festivalu „Bez prevoda“ u Užicu iste godine. Rediteljka Ana Vukotić osvojila je Godišnju nagradu CNP 2016. godine za adaptaciju i režiju ovog komada, dok je Mirko Vlahović iste godine dobio Veliku nagradu CNPza ulogu kralja Nikole. CNP se ovom predstavom predstavilo publici u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu i Narodnog pozorišta u Sarajevu. **K.D.**

Takmičenje u besedništvu

Novi Pazar - U Galeriji Multimedijalnog centra u Novom Pazaru tradicionalno takmičenje u besedništvu biće održano 30. novembra. Zainteresovani kandidati, srednjoškolski i studenti uzrasta od 15 do 25 godina, za ovo takmičenje mogu da se prijave do 20. novembra. Urednica književnog programa novopazarskog Kulturnog centra Alмира Suljević je za RTVNP izjavila

da i ove godine očekuju veliko interesovanje mladih za takmičenje koje se, kako je istakla, organizuje u cilju afirmacije lepog govora, odnosno besedništva. Najbolji mogu da očekuju i novčane nagrade. Za pobjednike je obezbeđena novčana nagrada od 10.000 hiljada dinara za prvo, 7.000 za drugo i 5.000 dinara za osvojeno treće mesto na takmičenju. **S. D.**

Promocija „Bisernih đerdana“

Bijelo Polje - U organizaciji JU Ratkovićeve večeri poezije i NVO Klub kulture, u Bijelom Polju je promovisana knjiga „Biserni đerdani“, autora Enesa Nikšića. Pored autora, o knjizi su govorili Murat Ćorović i Rizah Gruda.

„Biserni đerdani - Pregled savremenog književnog stvaralaštva Bošnjaka u Sandžaku“ Enesa Nikšića, književnika i bibliotekara Gradske biblioteke u Novom Pazaru, predstavlja bogatu antologiju i retrospektivu bošnjačkog stvaralaštva od trenutka uvođenja latiničnog pisma na prostore Sandžaka. Nikšić je na prikupljanju materijala i istraživanju radio godinama, a u „Bisernim đerdanima“ zastupljeno je stvaralaštvo 62 pisca rodom iz Sandžaka, koji žive na prostorima bivše Jugoslavije i celog sveta. „Želja vodilja mi je bila da pokažem bogatstvo stvaranja na ovom prostoru, motive, originalnost i sve ono što krase ovaj naš Sandžak. Ovom knjigom sam želio

da prikazem čitaocima koji imaju malo informacija o sandžačkim piscima koliko smo samo bogati kao književno područje i koliko smo originalni. Ova knjiga nije antologija, ona je više kao pregled, moje viđenje našeg zavičaja. Ljubav za zavičajem me gonila da je sastavim, da njom pružim ljubav u porodici, ljubav među braćom i sestrama. Ova knjiga je izvorište nečega što može da pomogne našoj djeci koja sada u Sandžaku uče bosanski jezik. Odnosno sada smo u procesu uvođenja bosanskog jezika u školama i ovo je moj mali doprinos tom projektu“, objasnio je autor. Knjiga je objavljena maja ove godine, a već je predstavljena u Novom Pazaru, Tutinu, Sjenici, Prijepolju, Rožajama. Izdavač ove bogato opremljene knjige je Društvo za bosanski jezik i književnost, a projekat su finansijski podržali grad Novi Pazar, opštine Tutin i Sjenica, te Bošnjačko nacionalno vijeće. **S. D.**

RAZGOVOR S POVODOM: Prof. dr Milica Hadžagić Duraković

Indira Hadžagić Duraković

Prijepolje - Profesor na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, doktor Miloš Milenković, član Etnološko-antropološkog društva i Svetskog saveta antropoloških asocijacija je aktivno učestvovao u sprovođenju trogodišnjeg projekta „Doprinos očuvanju i afirmaciji kulture Bošnjaka kroz razvoj intersektorske saradnje“ koji realizuju Udruženje građana „Nova vizija“ iz Prijepolja i „Ženska inicijativa“ iz Priboja uz podršku Fonda za otvoreno društvo. Zahvaljujući tom projektu, došlo se do saznanja o zainteresovanosti predstavnika institucija i organizacija ali i lokalnih zajed-

nica za nematerijalno kulturno nasleđe, što je doprinelo konkretizaciji celog projekta prošle i ove godine koji su realizovani pod nazivima: „Inkluzivna zaštita nematerijalnog kulturnog nasleđa Bošnjaka u Sandžaku“ i „Podrška afirmaciji i zaštiti nematerijalnog kulturnog nasleđa Bošnjaka u Sandžaku“.

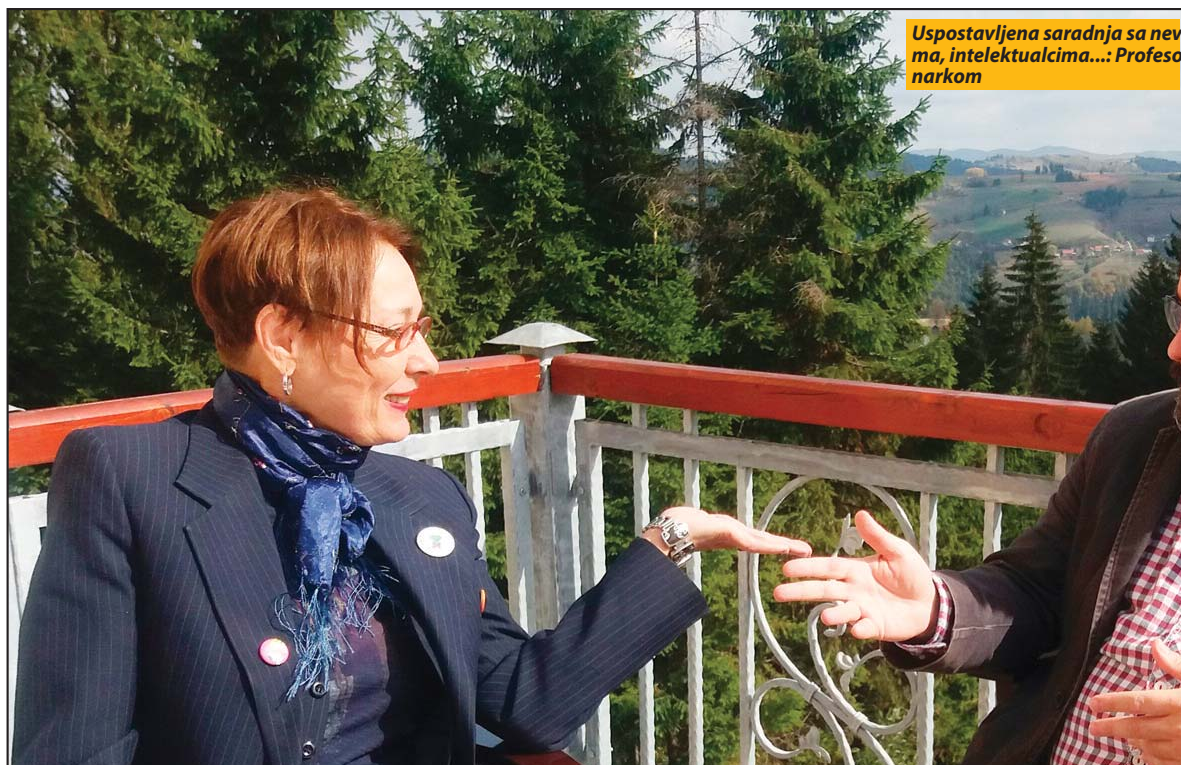
■ **Šta konkretno podrazumeva inkluzivna zaštita?**

- Cilj je da se u nacionalnim državama zaštiti nematerijalno kulturno nasleđe kao srž kulturnog identiteta zajednica, onih koje se obično nazivaju manjinskim. Za nas je posebno interesantno nasleđe Bošnjaka jer su Bošnjaci istovremeno manjinski narod u Srbiji ali i matičan i zbog toga je veoma važno obratiti pažnju na sve one nazaštićene elemente i preslovenskog i slovenskog, islamskog i

modernog bošnjačkog nematerijalnog nasleđa jer svi oni zajedno čine jezgrot identiteta zajednice ili naroda.

■ **Koji su problemi koji vode ka definisanju ali i upisu nematerijalnog kulturnog nasleđa na nacionalnu ili na listu svetske baštine jer se oni mogu posmatrati sa istorijskog, teorijskog ali i političkog aspekta?**

- Kada je UNESCO zamislio sistem zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa on je došao kao rezultat dugotrajnog međudržavnog pregovaranja. Nacionalne države žele da zadrže suverenitet u što većoj meri, posebno u obrazovanju i kulturi i zato je prepušteno državama da same brinu o tom nasleđu po određenoj metodologiji. Ali nacionalne države često zloupotrebljavaju svoj suverenitet i štite svoje nematerijalno kulturno nasle-

Uspostavljena saradnja sa nekim intelektualcima...: Prof. dr Milica Hadžagić Duraković

ŽIVOT

Kod Danilovića iz Negbine nesvakidašnji rod povrća

Bundeve kao džinovi

Nova Varoš - Na imanju porodice Danilović iz Negbine, sela nadomak Nove Varoši, povrće je rodilo kao nikad do sada. Posebno su zanimljive džinovske bundeve, kojima se najviše oduševio trogodišnji Lazar. On se, nakon jurnjave na padinama Murtenice, odmara na žutim bundevama njegovih baba i dede - Zagorka i Mira. Iz trikućice u porodičnom vrtu rodilo je čak 15 bundeva, a najveća je merila više od 60 kilograma.

- Seme sam dobio od poznanika iz Prijepolja, a ni jedna ubrana bundeva nije bila lakša od deset kilograma, što se ne pamti. Plodovi su puni i sočni, pa će najveći deo otići u sokove, kompot i pite. Očito da su im vremenske prilike pogodovale. Prihranjivali smo ih stajnjakom, a kako je bila kišna godina nije bilo potrebe za većim zalivanjem. Dobro je rodila i tikva kojom najviše hranimo svinje - kaže Lazarov deda Mire. Mire i Zagorka Danilović imaju kuću i u Novoj Varoši, ali penzionerske dane uglavnom provode u Negbini. Na imanju pod Nišom gaje maline, a imaju i vrt koji je ovog leta dobro rodio.

Lazar i dedine bundeve

- Povrće koje gajimo za svoje potrebe potpuno je zdravo. Ne prska se hemijskim preparatima, osim zaštitom od

plamenjače, a u vrt nismo bacili ni gram „veštaka“ - kaže Mire.

R. P.

oš Milenković o kulturi svih naroda

Ne radi se o zlovolji ili lenjosti već je sistem u povoju: Prof. dr Miloš Milenković

a sličan postoji i u njihovoj zajednici, da to više ne može biti zaštićeno.

- Strah je opravdan. Uzećemo za primer pirotski čilim jer se postavilo pitanje: šta ćemo onda sa sandžackim?! Uvek je moguće postojećem elementu dodati no-

jalne kulturne baštine, a da se nigde ne kaže da je ono samo „srpsko kolo“ već se spominje kao običaj iz Srbije, pošto kolo igraju mnogi.

-Tako je. I kada pogledate obiman materijal vezan za taj element videćete da je kolo za UNESCO opisan kao element karakterističan za mnoge zajednice i ono je zaštićeno kao kolo iz Srbije. Važno je da neko nekom nešto nije uzео i UNESCO je napravio sistem da zaštiti nasleđe kako bi se ljudi spajali, a ne da se nasleđe, što se nekad dešava, posmatra kao prilika za novi konflikt, optuživanja i nesuglasice. Ni jedan pravni dokument nije savršen i zato su i donete operative smernice koje UNESCO zove direktive. Tamo gde je primena Konvencije zaškrupala, nešto će se menjati kako bi se štitilo i nasleđe manjinskih zajednica, da ne dolazi do konflikata među zajednicama, a posebno unutar samih zajednica, da se ne postavlja pitanje: ko će predstavljati sve Bošnjake, ko je tipičan Srbin ili ko je najbolji Rom. To su živi problemi iz stvarnosti i oni se mogu prevazići ako se sledi protokol. Možda to zvuči birokratski ali civilizacija se i temelji na birokratiji. Civilizacija je administracija i ovo jeste administrativni put na kome smo svi jednaki.

Najveći problem je kako motivisati nekoga da očuva svoje nasleđe. Zato je važna edukacija

Sjenice, Prijepolja, Priboja i Nove Varoši sa koordinatorima i svim relevantnim predstavnicima nacionalne mreže koja se bavi zaštitom nematerijalnog kulturnog nasleđa. Raspravljali smo i svađali se, ali smo naučili da se razumemo i kad se ne slažemo i to je bilo veoma dragoceno jer će se više elemenata bošnjačkog ali i multikulturnog nasleđa Sandžaka zaštititi, pokrenuta je procedura. Onoga trenutka kada država nešto prizna kao zaštićeni element, ona ga je priznala kao kulturno dobro na način na koji su zaštićena i materijalna kulturna dobra. To postaje deo nacionalne kulturne baštine države na kojoj je da pazi i čuva to dobro, a to znači da se ta briga ogleda i u finansiranju zaštite. Svi koji smo u sistemu zaštite radimo na tome da što više elemenata upravo manjinskih zajednica bude zaštićeno i time pokazujemo poštovanje i samopoštovanje jer je upravo taj argument samopoštovanja važan. To je nešto

dovoljno elemenata Bošnjaka, Mađara, Slovaka ili Roma.

Zašto ih nema?

- To nije stvar neke loše namere. Naša država je etnolozima, istoričarima umetnosti, etnomuzikolozima, folkloristima poverila taj sistem i o njemu od početka brinu stručnjaci, a oni su iz humanističkih disciplina, po definiciji obučeni da čuvaju kulturnu raznolikost. Ali oni nisu uvek dovoljno informisani, niti su u kontaktu sa lokalnom zajednicom ili njenim intelektualcima i zato je važno da se povežu. Samo oni koji dugo izučavaju znaju koji su to običaji specifični, verovanja koja su važna toj zajednici, koje su to razlike u jeziku i govoru, muzičkom ili folklorom izvođenju, koje treba očuvati. Zato je važno povezati istorijska, teorijska i politička pitanja, a onda da se u metodološkoj fazi pomogne intelektualcima u ovoj regiji da i bošnjačko i srpsko nasleđe u multikulturnom ambijentu očuvaju u okviru sistema koji je već uspostavljen prema UNESCO standardima.

Zašto su zvanične institucije u lokalnim sredinama malo ili nikako reagovala do sada?

- To se promenilo. Evo za ove tri godine saradnjom i inicijativom nevladinih organizacija iz Prijepolja i Priboja na jednom mestu su se okupili akteri iz kulture, politike, lokalne samouprave, udruženja i oni su rekli da za sistem ne znaju. Dakle, ne radi se o zlovolji, nezainteresovanosti, nesposobnosti ili lenjosti već o činjenici da je sistem u povoju, pa smo povezali ljude iz Novog Pazara, Tutina,

gde Republika Srbija pokazuje da vodi računa o kulturi svih nas, bez obzira kako se zovemo. Veoma je važno uvideti uređenost ovog sistema zaštite jer elementi nematerijalne kulture ubrzano nestaju ali ne i cele kulture.

Mnogi imaju nedoumice smatrajući da ako je jedan element već upisan i lociran u nekom drugom kraju Srbije,

vi element i zato svi i imaju dosijea. To je skup obrazaca pratećeg materijala, stručnih i naučnih objašnjenja zašto je neki fenomen relevantan da predstavlja neku kulturu, recimo nas građanke i građane Srbije i taj element može da se „podebljava“ kroz nova saznanja.

Najbolja ilustracija za to je kolo koje je uvršteno na listu Svetske nematerijalnog kulturnog nasleđa, a Bošnjaka samo jedan. Koji su bili dominantni problemi?

Malo predloga iz bošnjačkih sredina

Zašto je za osam godina uspisano samo 36 elemenata u Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa, a Bošnjaka samo jedan. Koji su bili dominantni problemi?

- UNESCO je i doneo operative smernice kojima je premodifikovana Konvencija kako bi se prevazišli uočeni problemi primene. Kao i druge države i mi smo upisali odmah elemente većinske kulture, ali to nije bilo iz neke zle volje ili namere već pre svega zbog činjenice da većinu stručnjaka koji rade u većim centrima i institucijama čine Srbi. Za osam godina je bilo veoma malo predloga koji su stizali iz bošnjačkih sredina, od bošnjačkih intelektualaca, obrazovnih ili kulturnih organizacija. Najveći problem je kako motivisati nekoga da očuva svoje nasleđe. Zato je važna edukacija vezana za finese upisa na listu, kako se popunjava obrazac, kako se kontaktira s nadležnim. Ipak je najvažnije: da li neko želi da očuva nasleđe i s kojim ciljem jer se i motivacije razlikuju, a procedura je za sve potpuno identična i zahteva i ljubav i posvećenost.

ladinim organizacijama, lokalnim vlastima Miloš Milenković u razgovoru sa našom novinarkom

Potomcima čuvene trgovačke familije iz Nove Varoši država vratila imovinu

Borisavljevićima 740 hektara šume

Potomcima trgovaca pola Zlatara

Nova Varoš - Agencija za restituciju je nedavnim rešenjem 745 hektara šume na teritoriji opštine Nova Varoš i desetak hektara koji pripadaju Prijepolju vratila u posed porodici Borisavljević, nekada najuglednijoj trgovačkoj familiji u zlatarskom kraju. Potomci se nadaju da će im, pored ovih, kako kažu šumari, najlepših delova planine prema Vodenoj Poljani i Golom Brdu, biti vraćena i preostala imovina koju im je oduzela vlast nakon Drugog svetskog rata. Borisavljevići su, inače, posedovali oko 1.000 hektara smrčeve šume i livada koje su njihovi preci kupili još od Turaka davne 1745. godine za, kako se pretpostavlja, za 25 vrecica zlata i 2.000 volova.

Potomci Borisavljevića su danas razasuti po čitavom svetu i niko od poznate trgovačke familije ne živi u zavičaju. Postupajući po njihovim zahtevima Agencija za restituciju, podružnica sa sedištem u Kragujevcu, vratila je zemlju i šumu zakonskim naslednicima bivših suvlasnika - pokojnih Njegoša, Vide i Strahinje Borisavljevića.

- Reč je o 320 hektara šumskog zemljišta u katastarskoj opštini Drmanovići, selu nadomak Nove Varoši. Vraćena imovina bila je u vlasništvu „Srbijašuma“ sa pravom korišćenja i kao takvo zemlji-

šte je bilo pogodno za vraćanje u naturalnom obliku - kaže Slobodan Marijan, pomoćnik direktora kragujevačke Područne jedinice. On dodaje da je rešenjem Agencije takođe vraćeno oko 430 hektara zemljišta naslednicima pokojnog Dušana Borisavljevića iz Nove Varoši.

Iz Agencije naglašavaju da je, inače, na adresu Područne jedinice u Kragujevcu, nadležnoj za 52 opštine, proteklih godina stiglo čak oko 15.000 zahteva za vraćanje oduzete imovine ili obeštećenje. Samo na teritoriji Nove Varoši, vraćeno je ukupno 885 hektara šume i oko 130 kvadratnih metara neizgrađenog građevinskog zemljišta, kao i 116,6 hektara poljoprivrednog zemljišta (među kojim je i devet hektara u etno-selu Šitkovo, svojevretno oduzetih od sveštenika Čedomira Čakarevića).

- Agencija je dosada donela 2.500 rešenja o podnetim zahtevima. Veći deo imovine ne može da se vrati u naturalnom obliku, već će zakonski naslednici bivših vlasnika pravo na obeštećenje ostvariti u skladu sa Zakonom o vraćanju oduzete imovine. Pokazalo se da je određeni broj zahteva sa teritorije novovaroške opštine Nova Varoš neosnovan i kao takve morali smo da ih odbijemo - ističe Marijan.

R. P.

Izgraditi fabriku cementa u Pljevljima

Pljevlja - Imajući u vidu realizaciju velikih infrastrukturnih projekata u sektorima saobraćaja, energetike i turizma, potrebno je što prije donijeti odluku o mogućnostima pokretanja proizvodnje cementa u Pljevljima i valorizaciji kvalitetnih resursa kojim je, za tu namjenu, ovo područje bogato, smatra Privredna komora Crne Gore. „Intenzivnu izgradnju u našoj zemlji prati povećana potražnja cementa. U Crnoj Gori trenutno ne postoji nijedna fabrika cementa, pa se sve potrebne količine uvoze, za šta se izdvajaju značajna finansijska sredstva. Izgradnjom cementare, Crna Gora može od uvoznika po-

stati značajan izvoznik cementa koji je tražen na svjetskom tržištu“, navodi se u saopštenju PKCG, čiji su predstavnici ovu ideju pokrenuli na sastanku sa ministarkom ekonomije Dragicom Sekulić, predstavnicima Ministarstva održivog razvoja i turizma, Opštine Pljevlja, Elektroprivrede Crne Gore, Rudnika uglja, Željezničke infrastrukture, Građevinskog fakulteta i istaknuti privrednici. Prema riječima predsjednika Privredne komore Vlastimira Golubovića, u prethodnoj godini Crna Gora je uvezla cementa za 41 milion evra, dok je u prvih devet mjeseci ove godine za tu namjenu utrošeno 39 miliona evra. **C.D.**

Poslednji radovi: Nasipanje od stare prodavnice

Prokrčen jedan od starih rabadžijskih puteva u novovaroškoj opštini

Spojena dva Trudova

Nova Varoš - Prećicom od skoro četiri kilometra preko Prisoja kojom sada mogu i putnička auta, konačno su putnom vezom spojena sela Gornje i Donje Trudovo koja je još pre 184 godine razdvojila „stara granica“ između Otomanske carevine i knez Miloševe Srbije. Mašinama je nedavno nasut tampon na deonici puta od nekadašnje prodavnice u Donjem Trudovu, za koju pretprošlog leta nije bilo para kada je buldožer spojio ova dva sela koja administrativno pripadaju dvema mesnim zajednicama, Jasenovu i Božetićima.

Akciju da se prokrči stari kiridžijski i rabadžijski put kojim se moglo jedino pešice ili zapregom, pre dve godine su pokrenuli meštani sop-

stvenim sredstvima. Radove su pomogli i opština Nova Varoš i mesne zajednice.

Zahvaljujući ovoj prećici, do asfalta u Gornjem Trudovu je nešto više od tri kilometra a šest kilometara do najbliže prodavnice u Šitkovu. Lakše će u selo stizati veterinari iz stanice na Borovitoj Glavici u Božetićima, kao i kupci građe, stoke i poljoprivrednih proizvoda bez kojih smo osuđeni na propast. Put preko Jezave i Krsta biće lako održavati jer je obravnit, na tvrdom terenu, sa dva manja uspona. Na proleće organizujemo akciju raskrivanja rastinja pored puta preko Prisoja - kaže penzioner Drago Topalović iz Donjeg Trudova, jedan od najagilnijih u akciji.

Na prećicu između dva sela sa oko stotinak duša meštani su čekali decenijama. Bila je više obećanja vlasti i dve ugašene zemljoradničke zadruge da se prekopa put kroz krš preko Prisoja, a projekat je radila i vojska. Ali su, kažu Trudovci, trenutni interesi pojednaca uvek bili preći od interesa sela.

Zbog toga smo do prvih komšija iz Gornjeg Trudova tu preko brda išli obilazno čak 60 kilometara, preko Ojkovice, Kokinog Broda i Nove Varoši ili kada nema snega preko visova Murtenice i Čemernice. Naša je pretke razdvajala granica, a nama je pre šest decenija Zlatarsko jezero potopilo put obalom Tisovice i Uvca i odseklo nas od sveta - kažu u Donjem Trudovu.

R. Popović

U DVE REČI

Pljevljak najbolji student

Pljevlja - Pljevljak Vahid Kavazović proglašen je za najboljeg studenta elektrotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Nagradu mu je uručio dekan prof. dr. Zoran Veljović. a ona se sastojala od priznanja i novčane nagrade od 500 evra. Vahid je osnovne studije završio sa prosječnom ocjenom 9,76. Trenutno se nalazi na specijalističkim studijama.

Zaposleno pet osoba

Bijelo Polje - Projekat „Jačanje kapaciteta osoba sa invaliditetom“, koji realizuje Udruženje osoba sa invaliditetom „Elipsa“ u Bijelom Polju, završen je potpisivanjem Ugovora o radu s pet osoba. Ugovor su u ime NVO i preduzetnika potpisali „Centar za preduzetništvo“ i DOO „PAG“. „Na taj način je ostvaren jedan od najvažnijih ciljeva Udruženja koji se ogleda u osnaživanju osoba sa invaliditetom, kao i podizanju opšte svijesti o njihovom statusu i pravima te povećanju stručnih i radnih kvalifikacija kao i njihovo brže uključivanje u radne i druge procese“, kazao je predstavnik NVO „Elipsa“ Goran Joksimović.

Pomoć u drvima

Rožaje - Humanitarna organizacija „Izvor“ iz Rožaja, u saradnji sa humanitarnom organizacijom „Muslime Helfen“, podijelila je više od 500 metara ogrevnog drveta najsiromašnijim porodicama. Prema riječima Mirsada Skenderovića, predsjednika Humanitarne organizacije „Izvor“, drva za zimu dobile su 103 porodice. „Već pet godina imamo plodnu saradnju sa nje-mačkom organizacijom „Muslime Helfen“, koja nam je i ove godine bila partner u akciji prikupljanja sredstava za nabavku ogreva za potrebe najsiromašnijih porodica u našoj opštini. Pomoć u nabavi drveta od nas je tražilo 250 porodica. Nažalost, uspjeli smo da pomognemo samo njih stotinu tri“, rekao je on.

Potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutin Simović u Bijelom Polju i Rožajama

Brinemo o sjeveru zemlje

Bijelo Polje, Rožaje - Potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutin Simović posjetio je ovih dana Bijelo Polje i Rožaje. U Bijelom Polju je, zajedno sa predsjednikom opštine Petrom Smolovićem pustio u rad vodovod Sipanje, koji će snabdijevati 45 domaćinstava s više od 100 stanovnika u tom selu. „Vodovod Sipanje znači novi kvalitet života za više od 45 domaćinstava, više od 100 stanovnika, vrijed-

nih domaćina koji su na ovom području prepoznati i po brojnim farmama koje poprimaju karakter robnih proizvođača. Siguran sam da će sa urednim vodosnabdijevanjem dobiti novi podstrek za dalji razvoj svog biznisa, i da će to cijiniti kao jedan adekvatan odgovor i odnos poštovanja prema njihovim potrebama i problemima“, kazao je Simović. Kako je istakao, taj projekat, realizovan na području koje se nalazi na 40 kilometara od

Bijelog Polja, predstavlja dokaz da Vlada u saradnji sa lokalnim samoupravama sprovodi ono što je najavljeno.

Predsjednik Opštine Bijelo Polje Petar Smolović kazao je da je otvaranje vodovoda Sipanje veliki dan za to mjesto, ali i šire područje. „Od danas farme na ovom prostoru neće više imati probleme, već smo stvorili uslove da dalje unapređuju svoju proizvodnju, i uopšte da se razvija stočarstvo u ovom kraju koji ima

Pošumljavanje u Lozni

Ministar Simović je u bijelopoljskom selu Lozna učestvovao u akciji pošumljavanja koju ovih dana sprovode Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Uprava za šume u cijeloj Crnoj Gori. Akcija se simbolički sprovodi po sloganom „Za svakog stanovnika Crne Gore po jedna sadnica“.

potencijale za to“, kazao je Smolović. Ova investicija koštala je 55 hiljada evra, a Vlada Crne Gore uložila je više od polovine sredstava.

U Rožajama je Simović posjetio preduzeće „Interfood 35“, koje je koristilo finansijsku pomoć kroz IPARD program. „Interfood 35“ je osnovan prije 11 godina i bavi se otkupom, preradom i izvozom šumskih plodova sa područja Crne Gore, uglavnom sjevera. Pomoć kroz IPARD projekat omogućio im je da unaprijede kapacitete i zaokruže cjelinu. Nakon svih investicija postigli su kapacitet koji je zadovoljavao ovogodišnju ponudu šumskih plodova sa sjevera, te su otkupili 180 tona vrgnja, 45 tona lisičake i suvog smrčka, desetine tona jagode, 158 tona maline i 260 tona borovnice, što se sada prerađuje.

„Interfood je idealan spoj darova prirode, ne samo Rožaja, nego i cijelog sjevera, zatim preduzetničke energije menadžmenta i vlasnika preduzeća i

Vladine kontinuirane podrške. U sinergiji ova tri bitna elementa možemo da konstatujemo da imamo uspješan privredni subjekt. To je subjekt koji će u ovoj godini da izveze proizvode u vrijednosti od tri miliona evra i to na zahtjevno evropsko tržište, od Švajcarske, Španije, Italije, Francuske, Njemačke do Kipra i drugih zemalja“, kazao je Simović i najavio da će Vlada nastaviti sa projektima razvoja, „koji znače nova radna mjesta, stvaranje nove vrijednosti i koji znače neke nove izvozne potencijale ili supstituciju uvoza“. Predsjednik Opštine Rožaje Ejup Nurković kazao je da je „Interfood“ preduzeće koje je na pravi način uspjelo da iskoristi potencijale ovog kraja. Cilj lokalne samouprave, kako je kazao, jeste da u narednom periodu u saradnji sa Vladom i Ministarstvom poljoprivrede podstakne dalji razvoj preduzetništva u ovoj oblasti, u cilju otvaranja novih radnih mjesta i razvoja rožajskog kraja.

S.D.

Novi kvalitet života za više od 45 domaćinstava: Puštanje u rad vodovoda Sipanje

Foto: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore

SPORT

Edin Ćosović u 49 godini završio prvi triatlon u životu

Nikad nije kasno da pobediš sebe

Prvoslav Lešević

Novi Pazar - Kad se, takozvani, običan, mali čovek u zrelih godinama odvaži da pobedi sebe u nekom od ekstremnih sportova - to se zove hrabrost. Dođe li do cilja u vremenu koje je sam sebi zadao - onda je to podvig. Preći

Diskus hernija ga motivisala da se bavi sportom: Edin Ćosović

113 kilometara menjajući tri sporta i držeći u različitim položajima ruke i noge, za manje od šest sati, u 49. godini života, nije ništa drugo do ekstreman podvig. Edin Ćosović, o njemu je reč, toliko je skroman da bi najradije da o njegovom triatlonskom dostignuću pričaju samo najbliži. Neprijatno mu je kad kažete da je neka vrsta modernog gladijatora u bici sa samim sobom. Ne voli da se o njemu priča, rado govori o triatlonu i čoveku s kojim se u duetu oporao u sportu namenjenom samo odvažnim i jakim ličnostima. Sebe ne potcenjuje, ali i ne diže u nebesa. Završivši jedan od najtežih triatlona u našoj zemlji i to iz prvog puta, upoznao je i onaj deo sebe koji do tada nije stigao da istraži. Zajedno sa svojim prijateljem i imenjekom Edinom Mahmutovićem, 23. septembra je u Beogradu ušao u cilj polu ajronmen triatlona (1,9 km - plivanje, 90 km - vožnja biciklom i 21,1 km trčanje). O Mahmutoviću i njegovoj maratonskoj družini bliže ste se upoznali pre nedelju dana na ovim istim stranama, ali ni ova priča o amateru - rekreativcu u ekstremno zahtevnom sportu neće proći bez njega, to nam odmah stavlja do znanja čovek iz sveta trgovine Edin Ćosović.

- Mnogo mi je značilo njegovo prisustvo, prve su Ćosovićeve reči. „Lakše je kad se uz nekog koga dobro poznaješ izložiš naporima, lepotama i uživanjima, bili smo jedan drugom velika podrška u Beogradu“, bira Ćosović reči kada govori o svom prijatelju i kolegi.

Ovako je sve počelo Pre šest godina Ćosoviću je dijagnostikovana diskus hernija. Kao i skoro svi bolesnici, lek je tražio i na internetu. Mnogi sa sličnim problemom preporučivali su bavljenje biciklizmom i Ćosović najpre počinje da vozi bicikl. Vremenom u biciklizmu

popravlja najbolja lična vremena na svim mogućim distancama i u njemu se budi želja za takmičenjem sa sobom, ali se i okreće drugim sportovima.

-U kategoriji od 45 - 50 godina na državnom šampionatu u biciklizmu umalo da osvojim medalju, stižem na cilj četvrti. Odmah sam pozeleo novi veliki izazov i našao sam ga prošle godine u trčanju. Savladavši pet, pa sedam i deset kilometara, osmelim se i istrčim celih 17. Kad se to dogodilo dobri poznavaoči trčanja rekli su, probaj polumaraton, uspeješ. Ove godine na red je došlo i plivanje na dužim distancama. Kako ova tri sporta čine triatlon bilo je logično da ih povežem. Razmišljajući o triatlonu u glavi mi se vrteo sam sprint - triatlon, najkraća disciplina u ovog sporta (750 metara - plivanje, 20 km - biciklizam i pet km - trčanje). Krajem avgusta trebalo je da se pojavim na sprint - triatlonu u Somboru. Deset dana pre starta desi mi se neviđen maler. Tokom treninga na biciklu udari me automobil i tom prilikom dođe do loma kostiju tik uz mali prst, priseća se Ćosović situacije koja je mogla da se izvrši mnogo neprijatnije nego što jeste. Ispostaviće se da je to bio božiji signal, kao da je nemio događaj morao da se desi da bi on u svojoj glavi prelomio - proverice sopstvene mogućnosti na četiri i po puta dužoj distanci. Bio je 23. septembar ove godine.

- Dugo i mnogo sam sa Mahmutovićem razmišljao da li je pravi trenutak suočiti se sa tako ozbiljnim poduhvatom. Jaka međunarodna konkurencija, ekstremno duga i zahtevna staza, sve to nas je navodilo na oklevanje. Onda smo prelomili i doneli odluku o odlasku u nepoznato, još nam je to bilo prvi put u životu. Sad znam da je vredelo. Na startu se pojavilo oko 350 takmičara, u ukupnom plasmanu našao sam se negde oko 135 mesta, u mojoj kategoriji (45 - 50 godina) zauzeo sam 11. mesto, Mahmutović u njegovoj (40 -45) 16. Kako je to jedina trka u Srbiji tog obima računala se i kao državno prvenstvo u polu ajronmen triatlonu. Kad su se obrisali rezultati stranaca nadoh se u svojoj kategoriji na visokom petom. mestu, a Mahmutović u njegovoj na osmom. Posle sibiriranja rezultata u svim mogućim starosnim kategorijama, Edin Mahmutović zauzeo je sjajno 18. mesto (pet sati, tri

Odlučili se za teži sport: Edin Mahmutović, Edin Ćosović i najbolji triatlonac Srbije Ognjen Stojanović

Foto: Ličarhiva E.Ćosovića

minuta i tri sekunde), a ja sam se plasirao na 43. Pošto sam došao samo sa jednim ciljem, da trku završim, i ako je moguće u vremenu ispod šest sati, zaustavivši štopericu na 5:49,11 pozeleo sam da poletim od sreće. Pobedio sam sebe. Moglo je da bude i mnogo bolje da mi se na desetoj kilometru trčanja nije dogodila povreda butnog mišića desne noge, preostalih 11 km bukvalno sam završio šepajući. Da je trebalo

da puzim i to bih radio. Kad u svojoj glavi postavim cilj ne znam ni za kakve prepreke, a da je bio neviđen test za volju i mozak, jeste. Hrabriš sebe nekom silom i snagom za koju do tada nisi ni znao da je imaš. Na kraju dolazi ono najbolje, preplave te emocije poznate samo onima koji su u bilo kojoj situaciji pobedili sebe, zaključuje svoja još uvek sveža sećanja na prvi triatlon u životu Edin Ćosović.

Svega se nagledate duž staze

Ko se bar jednom našao u prilici da gleda triatlon s posebnom znatiželjom pratio je način na koji iscrpljeni takmičari prelaze iz jedne u drugu disciplinu. „Mi to zovemo tranzicijom. Neko gubi minut, neko dva, pa čak i deset minuta. Sve zavisi od toga šta pokazuje tvoje telo po završetku određene discipline. U Beogradu sam posle plivanja i prelaska mi u omiljeni biciklizam izgubio, ali s namerom, celih devet minuta. Obavezne fiziološke potrebe i umor vam kažu da ne žurite i nisam. Svega se nagledate duž staze - kolabiranja, dehidriranja, povraćanja, gubljenja svesti, srećom ništa od toga mi se nije dogodilo. Posle ovakvog iskustva znam da godine ni za jedan sport nisu važne. Koliko je samo bilo onih koji su prevalili šezdesetu. Iskreno, preporučujem ljudima svih dobi triatlon, jer drugačije nećete ni znati šta i koliko možete“, objašnjava Ćosović.

Šampioni bolji od Pazaraca

Novi Pazar - U derbiju 9. kola Prve lige futsal sastav Novog Pazara poražen je u Kragujevcu od šampionskog tima Ekonomca 9:2 (5:2). Golove za Novopazarcu postigli su Aleksić i Redžović, za domaći tim Rajčević 3, Perić 2, Tales, Ugo, Matijević i Sorokin.

Sloga bolja od Polimlja

Novi Pazar - U 12. kolu Šumadijsko - raške zone, Trepča je pobedila Novi Pazar 1928 rezultatom 1:0, dok je u Zapadno - moravskoj ligi Sloga u Sjenici golovima Aničića u 25 i Lakićevića u 80. minutu pobedila Polimlje 2:0 (1:0).

Najpriyatnije iznenađenje

Novi Pazar - Dolaskom Nedeljka Matića za trenera rukometaši Novog Pazara vezali su pet uzastopnih pobeda postavši najpriyatnije iznenađenje Su-

perlige. U sedmom kolu u Beogradu je pobeden Obilić 31:23 (18:11), što je Novopazarcu dovelo na visoko treće mesto tabele. Najefikasniji u poredničkom timu bio je Armin Kalta sa osam golova. U nedelju je u Pendiku rukometni praznik, stiže lider i jedini neporaženi tim lige, pančevački Dinamo.

Prekinuta serija poraza

Novi Pazar - Fudbaleri Novog Pazara konačno su prekinuli seriju poraza, u 16. kolu igrali su bez golova s Teleoptikom u Beogradu. Sutra se u derbiju začelja na Gradskom stadionu sastaju sa Slobodom iz Užica (13).

Derbi bez porednika

Novi Pazar - Derbi utakmica 13. kola Srpske lige - Zapad između Jošanice i Smedereva 1924 na Gradskom stadionu završena je bez porednika 1:1 (0:0). Gosti su povel preko Veljka Jovkovića u 54. minutu, izjednačio je u trećem minutu nadoknade Ensar Brunčević.

Tutinci bolji od Mladog radnika

Tutin - Tutin je kao domaćin savladao veoma neugodan sastav Mladog radnika 2:0 (1:0). Golove su postigli Mladenović u 23, i Gusinac u 53. minutu. Tutin dva kola pre kraja jesenjeg dela drži treću poziciju sa četiri boda manje od vodeće Sloge iz Požege, Jošanica je četvrta s bodom manje od Tutina.

Pobeda bez Radonjića

Novi Pazar - Košarkaši Novog Pazara su u 6. kolu KLS upisali petu pobedu! Pred 1.300 gledalaca u Pendiku savladan je Zlatibor iz Čajetine 83:77 (29:13, 18:13, 15:27, 21:24). Domaći tim u kojem je najefikasniji bio Krstić (17) od druge četvrtine igrao je bez isključenog pleja Marka Radonjića.

MEDIJI

RADNIM DANIMA

07:00-07:10 Jutarnji dnevnik
07:10-11:00 Novi Dan
11:00-15:00 Plusiranje
16:00-16:10 Dnevnik
16:10-19:00 Muzički vremeplov
19:00-07:00 Music mix

VESTI SVAKOG PUNOG SATA

SUBOTA

10:00-14:00 Čavrljanje
14:00-18:00 Eurotop 44-repriza
18:00-10:00 Music mix

NEDELJA

10:00-14:00 Uvek nedeljom
14:00-18:00 Eurotop 44
18:00-10:00 Music mix

VAŽNI TELEFONI

Opština Novi Pazar	020-313-644/318215
Opština Tutin	020-811 133
Opština Sjenica	020-741 279
Opština Raška	036-736 281
Autobuska stanica Novi Pazar	020-318 354
Autobuska stanica Raška	036-738 383
Meteorološka stanica Meteor Sjenica	020-741 008
Policijska uprava Novi Pazar	020-314 744
Opštinski i Okružni sud - Novi Pazar	020-314 391
Zdravstveni centar Novi Pazar	020-314 722
Apotekarska ustanova Novi Pazar	020-318 375
Elektrodistribucija Novi Pazar	020-315 117
Preduzeće za puteve „Novi Pazar put“	020-314 911
Univerzitet Novi Pazar	020-317 754
Internacionalni univerzitet	020-316 634
Dom kulture Novi Pazar	020-313 069
Regionalno pozorište Novi Pazar	020-322 891
SOS telefon (KC Damad)	020-332 755
Sportski centar Novi Pazar	020-312 420
Turistička organizacija Novog Pazara	020-338 030
Železnička stanica Raška	036-736 008
Dom zdravlja	036-736 127
Komunalno preduzeće Raška	036-736 622
Centar za kulturu	036-736 273
Biblioteka	036-736 092
Gradski stadion	036-736 650
Sportska hala	036-736 794
Deciji vrtić „Veselo detinjstvo“	036-736 120
Apoteka	036-738 080
Turistička organizacija	036-738 670
Crveni krst	036-736 648
Vatrogasna služba	036-736 002
Veterinarska stanica	036-736 877
Taksi stanice	036-740 040 / 036-733 222

PRETPLATA NA DODATAK
SANDŽAK DANAS

Period:

- 3 meseca - popust 10%
= 546,00 din
- 6 meseci - popust 15%
= 1.053,00 din
- 12 meseci - popust 20%
= 2.028,00 din

s troškovima dostave na adresu

Kontakt telefon: 011 / 344 - 11 - 86
lok. 124, 107 / Prodaja/

ISSN 1450-538X

9 17714501538016

Puno pitanja i odgovora: Petaci kod pred
sjednika opštine Berane Dragoslava Ščekića

Foto: berane.me

Osnovci posjetili Opštinu Berane

Berane - Učenici petog razreda Osnovne škole „Vuk Karadžić“, sa nastavnicima, posjetili su Opštinu Berane, a domaćin im je bio predsjednik opštine Dragoslav Ščekić. Osnovci su iskoristili priliku da postavljaju brojna pitanja predsjedniku opštine, a on ih je upoznao sa načinom funkcionisanja

i djelovanjem lokalne uprave i odgovarao na postavljena pitanja. Kako javlja opštinska informativna služba, cilj posjete je bio da se u okviru predmeta „Poznavanje društva“ učenici upoznaju sa nadležnostima lokalne uprave, kao i ustanova i preduzeća čiji je osnivač Opština. Ščekić je malim

gostima poručio da je obrazovanje ključ uspjeha, kao i da lokalna uprava posebnu pažnju posvećuje obrazovanju, kulturi i mladima. U prilog tome govori činjenica da Berane svake godine obezbjeđuje besplatne udžbenike za sve osnovce, podsjetio je Ščekić.

C.D.

Pljevaljska gimnazija slavi 117. rođendan

Pljevlja - Pljevaljska Gimnazija „Tanasije Pejatović“ spremno dočekuje svoj 117. rođendan. Ova škola je počela da radi 18. novembra 1901. godine i najstarija je u ovom dijelu Crne Gore. Ove godine su

predviđene mnogobrojne aktivnosti: predavanje posvećeno Danu škole, izložba slika i fotografija, sportska takmičenja u fudbalu, košarci, odbojki između učenika Gimnazije i Srednje stručne škole. Tre-

ba istaći svečano otvaranje muzeja i arhiva Gimnazije. Povodom dana škole izaći će 19. broj „Glasa gimnazije“ i Spomenar za učenike generacije 2017-2018. Svečana sjednica biće održana danas.

C.D.

„Rada“ uskoro ponovo radi

Bijelo Polje - Direktor Investicionog razvojnog fonda (IRF) Zoran Vukčević i predsjednik Opštine Bijelo Polje Petar Smolović obišli su radove na izgradnji fabrike mineralne vode „Rada“, nekada poznatog bjelopoljskog brenda, započete ljetos. Predviđeno je da „Rada“ počne da radi do kraja godine. Vrijednost cjelokupne investicije iznosi četiri miliona evra, a IRF je kroz kreditnu liniju obezbijedio 2,5 miliona evra. Vukčević je kazao da su se uvjerali da će za mjesec dana početi nova ili bolje rečeno biti nastavljena proizvodnja mineralne vode „Rada“.

-Biće zaposleno oko 20 ljudi i to je putokaz da i u narednom periodu sve proizvodne kapacitete koji su godinama prazni budu stavljeni u funkciju. Siguran sam da će vlasnici uspjeti da dosegnu proizvodnju koju je „Rada“ imala nekada, a za nekoliko godina i tu brojku premašiti, naglasio je Vukčević. Mineralna voda „Rada“ je svojevremeno prodavala između sedam i osam miliona litara vode godišnje, a njihov novi vlasnik je firma Water Group

C.D.

Otvoren Dom za stare

Rožaje - Ministar rada i socijalnog staranja Kemal Purišić i predsjednik opštine Rožaje Ejup Nurković, nedavno su otvorili Dnevni boravak za stara lica, prvi takav servis u Rožajama. Uspostavljanje i funkcionisanje ovog objekta podržano je kroz projekat „Nastavak reforme sistema socijalne zaštite“ i „Razvoj kapaciteta za pružanje usluga socijalne zaštite“, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja

sprovodi u saradnji sa kancelarijom UN. Nurković je istakao da je otvaranje Dnevnog boravka za stare još jedan plod dobre saradnje Ministarstva rada i socijalnog staranja sa lokalnom samoupravom i da sa Vladom Crne Gore razgovaraju o ostalim projektima iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Ministar Purišić je izjavio da je glavni cilj osposobljavanja objekta ove vrste poboljšanje kvaliteta života pripad-

nika treće dobi u Rožajama kroz integraciju u društvenu zajednicu i korišćenje njihovih potencijala. Napomenuo i da ukupna vrijednost investicije iznosi oko 11 000 evra a da objekat ima površinu od 80 kvadrata. Dnevni boravak za stara lica u Rožajama je osmi objekat ove vrste u Crnoj Gori. Širenje mreže dnevnih boravaka planira se i u opštinama Bijelo Polje i Petnjica, poručeno je sa svečanosti.

C.D.